

## Želim diplomirati putem interneta

### Sažetak

Održavanje nastave sada više ne zahtijeva prisustvovanje studenata na jednom određenom mjestu u određeno vrijeme. U posljednjih se nekoliko godina pojavio ne tako mali broj svjetskih akademskih ustanova koje nude obrazovanje putem interneta. Sveučilišta poput University of Maryland, University of Phoenix, te The Open University iz Velike Britanije omogućavaju studentima stjecanje diplome, magisterija ili doktorata online. U članku postavljamo pitanja za potencijalne studente jednog takvog online studija, a odgovore temeljimo na informacijama sa web stranica gore spomenuta tri sveučilišta.

### Abstract

Holding a class today doesn't require presence of students at certain time on a certain place. In last few years there is a growing number of academic institutions throughout the world which are offering education via Internet. Universities like University of Maryland, University of Phoenix, The Open University from United Kingdom are offering number of certificates and master degree programmes online. In this article we are asking the questions that could be of interest for potential online students, and answers are being based on informations from web sites of these universities.

### Uvod

Sve je više sveučilišta u svijetu koja nude dio ili cjelokupan set svojih programa na internetu. Najčešće su to skripta, članci ili vježbe oblikovani za web i ponuđeni studentima. Neka sveučilišta koriste posebne courseware alate (WebCT -<http://www.webCT.com>, Blackboard - <http://www.blackboard.com/>...) za oblikovanje nastavnog sadržaja u online nastavu. Veći dio nastave i gotovo cjelokupan administrativni i ceremonijalni dio odvija se na većini sveučilišta i dalje uživo. Međutim, postoji nemali broj svjetskih akademskih ustanova koje nude stjecanje akademskog stupnja - zvanja putem interneta.

“Prevelika” ponuda online tečajeva na internetu namijenjenih svima i za svaku obrazovnu svrhu pomalo je zamaskirala tu vrlo zanimljivu pojavu – **formalno obrazovanje putem interneta**.

Te su ustanove morale čitav svoj nastavni program, sve administrativne i organizacijske poslove prilagoditi novoj okolini - internetu. Održavanje nastave sada više ne zahtijeva prisustvovanje studenata na jednom određenom mjestu u određeno vrijeme, a osobito ne podnosi na našim sveučilištima uvriježeno prozivanje ili potpisivanje nazočnih. Motiviranje za učenje i praćenje nastave sada je sasvim druga priča i u njezinu dubinu ovdje ne ulazim.

Koje su to ustanove koje su mogle ponuditi formalno obrazovanje, čiju kvalitetu jamče svojim imenom i akreditacijama dobivenim od nekih važnijih institucija (International Centre for Distance Learning, <http://icdl.open.ac.uk/>, Higher Learning Commission,

<http://www.ncahigherlearningcommission.org>), a da njihovi studenti razbacani diljem svijeta, u različitim vremenskim zonama, u različitim socijalnim, gospodarskim i kulturnim uvjetima, stječu potpuno iste dokaze o završenom akademskom stupnju – diplome? Za ovaj kratki pregled pretražila sam web stranice nekoliko sveučilišta koja nude stjecanje akademskog zvanja putem interneta.

To su University of Maryland ([http://www.elearning.umd.edu/old\\_index.html](http://www.elearning.umd.edu/old_index.html)), University of Phoenix (<http://online.uophx.edu/>), Open University iz Velike Britanije (<http://open.ac.uk>).

Istražujući o ovoj temi otvarala su mi se mnoga pitanja. Na neka pokušava odgovoriti ovaj osvrt, a ostala ostavljam čitatelju kao poticaj.

## U kojim je područjima moguće steći diplomu?

Želite li steći diplomu putem interneta, ponuđen vam je doista velik izbor. The Open University iz Velike Britanije nudi i dodiplomske i poslijediplomske studije iz različitih područja u čak 54 smjera. Tu možete naći studij ekonomije, prava, informatike, matematike, kriminalistike, medicine, biologije, religijskih studija, europskih studija... (<http://www3.open.ac.uk/courses/>).

University of Maryland nudi stjecanje magisterija iz prirodnih znanosti (The Master of Life Science) putem interneta. ([http://www.elearning.umd.edu/old\\_index.html](http://www.elearning.umd.edu/old_index.html)) Na University of Phoenix možete studirati online u sljedećim disciplinama: računovodstvo, administracija, poslovanje, edukacija, upravljanje, marketing, tehnologija. Mogući su poslijediplomski i dodiplomski studiji, a pojedine discipline nude i studij bez stjecanja akademskog stupnja (<http://online.uophx.edu/>).

## Imam li potrebne kvalifikacije?

Uobičajeno je u tradicionalnom obrazovnom sustavu da je prilikom upisivanja dodiplomskih i poslijediplomskih studija potrebno skupiti određeni broj bodova koji nas kvalificiraju za određeni studij. Ti su bodovi suma ocjena iz proteklog školovanja, dobivenih nagrada, preporuka i znanja pokazanog na kvalifikacijskom ispitu te ponegdje dodatnih vještina koje zahtijeva studij (najčešće na akademijama). Vrlo je slično i s online studijima. Studenti na University of Phoenix moraju imati najmanje 23 godine, srednjoškolsku diplomu i moraju biti zaposleni. Ako nisu zaposleni, a ipak žele studirati na tom sveučilištu, moraju si osigurati pristup nekoj radnoj organizaciji. Poseban je zahtjev poznavanje matematike i engleskog jezika. Na tom sveučilištu drže da se bez osnovnog znanja iz ta dva područja ne može studirati. Stoga potencijalni studenti moraju polagati ispit za koji ih se priprema u The Skills Enhancement Centeru (<http://online.uophx.edu/>). Internacionalni studenti moraju sve svoje dokaze o školovanju dostaviti Centru za evaluaciju Sveučilišta u Phoenixu (<http://www.ece.org>). Oni kojima engleski nije materinski moraju položiti Test of English as a foreign language – TOEFL (<http://www.toefl.org>).

Online sveučilišta vrlo često nude pohađanje studija bez stjecanja stupnja/zvanja za one koji samo žele produbiti svoje znanje ili se pripremiti za studiranje. Tako na The Open University možete pohađati Studij za edukaciju putem učenja na daljinu bez konačnog

diplomiranja, a potrebno je samo priložiti dokaz o završenoj srednjoj školi. Odaberete li studij na The Open University, uvjet je da imate 18 godina, a većina smjerova ne zahtijeva nikakav kvalifikacijski (entry) test, dok poslijediplomski studiji zahtijevaju diplomu ili iskustvo iz područja interesa.

University of Maryland uvjetuje upisivanje magisterija ispunjavanjem službenih zahtjeva za "Career Development Standard Professional Certificate" ([http://www.elearning.umd.edu/old\\_index.html](http://www.elearning.umd.edu/old_index.html)). Ovdje također postoji mogućnost pohađanja programa bez osvajanja stupnja uz ispunjavanje određenih uvjeta (<http://www.life.umd.edu/grad/mlfsc/admission.html>).

## **Imam li odgovarajuće sposobnosti za online studiranje?**

Ovakav način studiranja traži mnogo više samodiscipline od tradicionalnog školovanja. Student mora biti visoko motiviran (što je najčešće slučaj zbog same cijene studija), dobro organiziran, osobito ako je pritom i zaposlen. Na web stranicama University of Maryland možete pronaći kviz koji će vam pomoći da odgovorite na pitanje: Je li e-učenje za mene? (<http://www.life.umd.edu/grad/mlfsc/quiz.html>)

## **Kakvu opremu (hardver, softver) moram imati za pohađanje nastave?**

Što se tiče opreme, na web stranicama University of Maryland vrlo je detaljno opisano što vam treba od hardvera, kako ćete konfigurirati svoje računalo, bilo da posjedujete PC ili Mac. ([http://www.e-learning.umd.edu/oit\\_reqs.html](http://www.e-learning.umd.edu/oit_reqs.html)). Popisani su i softverski zahtjevi koji se svode uglavnom na web preglednike (IE ili Netscape novijeg datuma). Otprilike isto je i na stranicama University of Phoenix. Većina će sveučilišnih siteova ponuditi online helpdesk za sva tehnička pitanja.

## **Koliko ću vremena provoditi učeći?**

Količina vremena koja je potrebna za stjecanje zvanja putem interneta na nekom od svjetskih sveučilišta varira mnogo više nego što je to običaj kod tradicionalnih studija. Tako ćete diplomu na University of Phoenix steći za oko 2-3 godine. Nastavni se predmeti ovdje uče jedan po jedan u trajanju 5-6 tjedana kako bi se što bolje usvojilo znanje. Magisterij iz prirodnih znanosti za nastavnike na University of Maryland trajat će 4 sesije tijekom jedne godine i pratiti klasični školski plan po semestrima. Na Open University većina tečajeva traje 6-9 mjeseci, ali napominju kako to ipak ovisi najviše o studentu i njegovim prethodnim znanjima i sposobnostima.. Ovdje ćete tjedno provesti oko 8 sati učeći.

## **Koliko će me sve to stajati i što ću dobiti za tu cijenu?**

Cijena studiranja i dodatnih servisa koje možete koristiti varira od sveučilišta do sveučilišta. Često se računa u dolarima po bodovima koje nosi pojedinačni tečaj, semestar... Tako ćete npr. za na University of Phoenix za dodiplomski stupanj platiti 410 USD/credit hour. Osim toga platit ćete samu aplikaciju za studij 85 USD. Za magisterij ćete platiti 505 USD/credit hour, a doktorat 550 USD/credit hour. Cijena dakle ovisi o broju tečajeva unutar pojedinog smjera, stupnju koji želite dosegnuti i bodovima za svaki pojedini tečaj. Sličan

sustav plaćanja naći ćete i na University of Maryland želite li steći magisterij iz prirodnih znanosti namijenjen nastavnima.

The Open University iz Velike Britanije cijenu diplome (magisterija) ili certifikata gradi na sljedeći način: da biste stekli magisterij iz učenja na daljinu, morate pohađati 2 od 3 ponuđena tečaja, od kojih svaki stoji 2.340 funta. U cijenu su uključeni i potrebni materijali.

## Mogu li vidjeti primjer online nastave?

Dio nastavnih materijala za pojedini studij često je postavljen na webu kako bi potencijalni studenti mogli vidjeti kako to otprilike izgleda. Neka sveučilišta napravila su demo prikaze online nastave (<http://www.life.umd.edu/grad/mlfsc/zctsim/index.html>) koje možete isprobati kao na npr. University of Maryland, gdje se student također može upoznati s courseware alatom (<http://www.courses.umd.edu/studentmanual/>), koji je korišten za kreiranje nastave.

## Online diploma za ljude s posebnim potrebama

Nije tako rijetko da Sveučilišta nude programe za ljude s posebnim potrebama. The Open University posebno se ističe u tome. Tečajevima, na zahtjev prilagođuju osobi, a omogućuju i korištenje posebne opreme, slanje video ili audio materijala. Studenti koji su pohađali studij svjedoče o vrlo susretljivom nastavnom osoblju i fleksibilnoj organizaciji koja se prilagođuje svakome posebno (<http://www3.open.ac.uk/learners-guide/course-choice/views/>).

## Mogu li pohađati online nastavu ako sam iz Hrvatske?

U skladu sa svenacionalnim duhom interneta s pravom očekujemo da je to moguće. Međutim određeni broj sveučilišta koja nude online studiranje, na svojim web stranicama ne donosi nikakve podatke o studiranju internacionalnih studenata. The Open University nudi svoj program samo za članove Europske unije, uključujući Švicarsku i Sloveniju, dok svi ostali mogu proći samo ograničen broj tečajeva. Americus University - International Distance Learning ([www.1onlinecollegedegrees.com](http://www.1onlinecollegedegrees.com)) nudi mnogo različitih studija (umjetnost, business, filozofija, novinarstvo, glazba, psihologija...), a ako ste iz Hrvatske, možete steći online diplomu ili magisterij. Isto tako na University of Phoenix (<http://online.uophx.edu>). U prošlom broju časopisa spomenut je i u članku »MBA – učenjem na daljinu« (<http://edupoint.carnet.hr/casopis/aktualni/clanak-01/index.html>) vrlo detaljno opisan MBA studij na Henley Management College ([www.henleymc.ac.uk](http://www.henleymc.ac.uk)), koji također omogućuje hrvatskim studentima stjecanje diplome, magisterija ili doktorata.

Daliborka Pašić